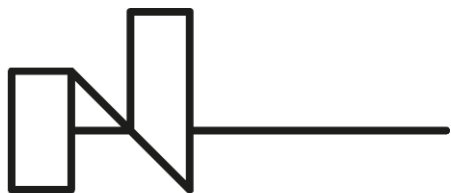

VIENINGA PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ IDENTIFIKAVIMO METODIKA

Norway
grants

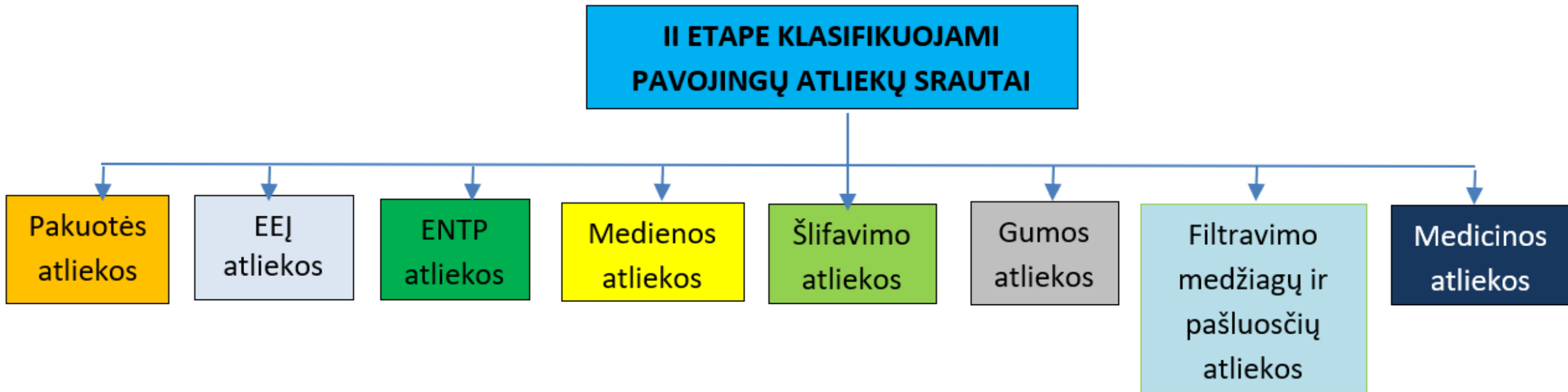
II etapas „Kai kurių specifinių atliekų klasifikavimas“

Ingrida Rancevienė

+370 614 79351

VIENINGOS PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ IDENTIFIKAVIMO METODIKOS II ETAPO ĖSMĖ:

1. tam tikrų specifinių atliekų srautų klasifikavimas neatliekant tyrimų, įvertinant kitas atliekų savybes/ duomenis apie atliekas;
2. jei atliekų nepavyksta identifikuoti (tai yra priskirti atliekų kodą) taikant II etapo algoritmus – atliekami III etapo veiksmai

PAKUOTĖS ATLIEKOS

„Praktiškai tuščia“ pakuotė – tai tinkamai ištuštinta pakuotė (be jokių likučių, kaip antai miltelių likučiai, nuosėdos ir lašai; išvalyta šepečiu, išvalyta mentele), išskyrus neišvengiamus likučius, netaikant papildomų priemonių (pvz., tokių kaip šildymas).

Pakuotė laikoma tinkamai ištuštinta, jeigu vėl bandant ją tuštinti, pvz., ją apvertus, niekas nebelaša arba nebeiškrenta kietu likučiu.

a)

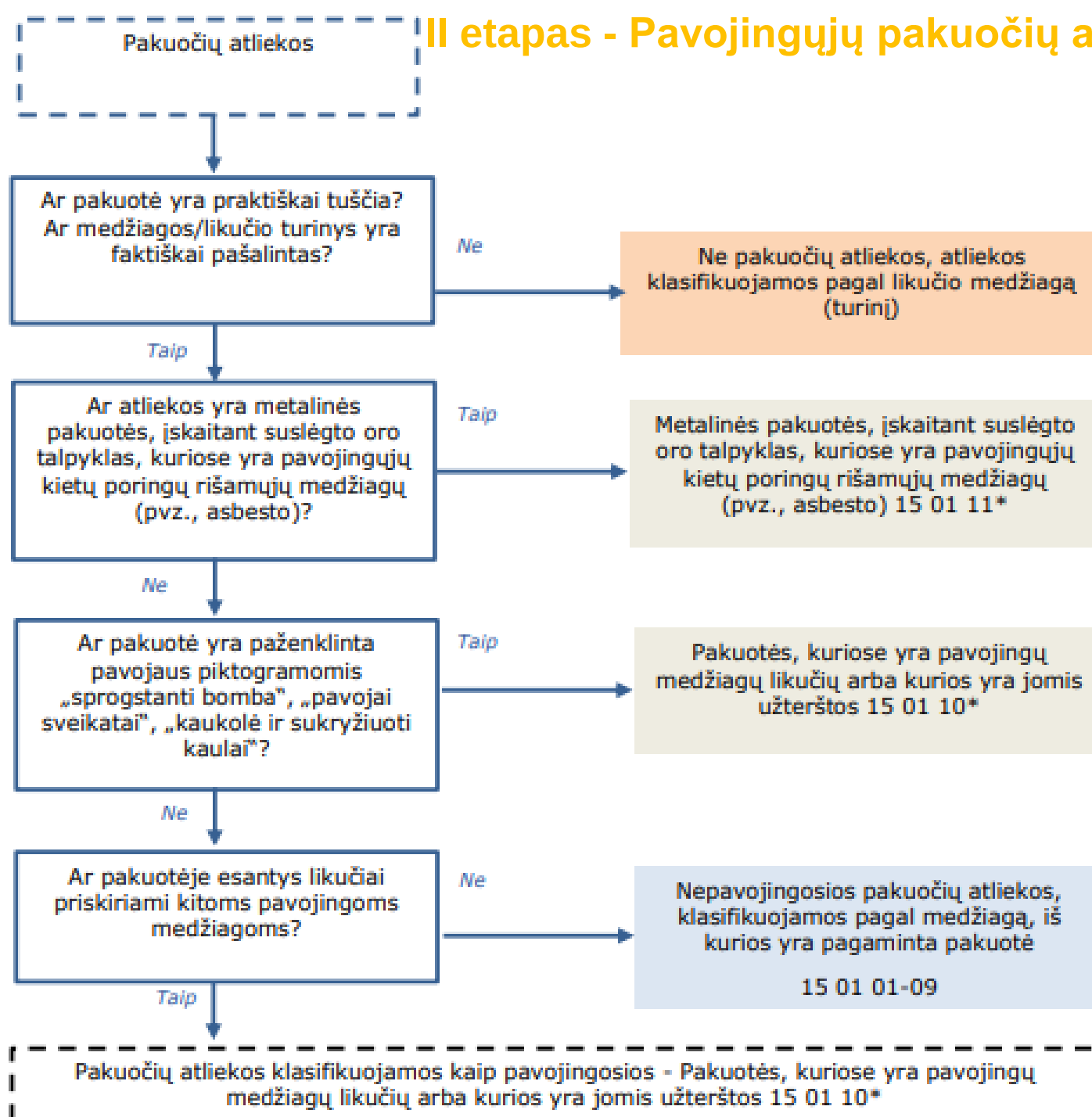

b)

a) „praktiškai tuščia“ pakuotė

b) pakuotės su medžiagų likučiais (su turiniu)

II etapas - Pavojingųjų pakuočių atliekų klasifikavimas

Arba III etapas

II etapas - Pavojingųjų pakuočių atliekų klasifikavimas

Pakuotės, kurios yra „praktiškai tuščios“, bet kuriose vis dėlto gali būti nedidelių likučių kiekių, **gali būti pavoingosios**, nes:

- 1) pasižymi pavoingosiomis savybėmis **dėl likusių likučių**
ARBA
- 2) pasižymi pavoingosiomis savybėmis **dėl pačios pakuotės medžiagos** (iš kurios pagaminta pakuotė), nes ji buvo užteršta pavoingomis medžiagomis (pvz., impregnavimo priemonėmis, stabilizatoriais, antipirenais, plastifikuojančiomis medžiagomis, pigmentais) gamybos arba naudojimo etape.

Skaičiavimai, ar viršijamos PDA III priede nustatytos ribinės vertės atsižvelgiant į pavoingumo frazių kodus, turėtų būti grindžiami **atliekų mase**, lyginant sudėtyje esančių pavojingųjų medžiagų kiekį su bendrąja praktiškai tuščios pakuotės mase kartu su likusiais likučiais.

- Jeigu pavoingasias savybes galima susieti su likučiais ar pačia pakuotės medžiaga, bus taikomas 15 01 10* atliekų kodas.
- Kitu atveju reikia priskirti nepavojingųjų atliekų kodą pagal pakuotės medžiagą 15 01 01–15 01 09.

II etapas - Pavojingųjų pakuočių atliekų klasifikavimas

Piktograma	Pavojingumo klasės ir kategorijos kodas (-ai)	Pavojingumo frazės kodas (-ai)	Pavojingoji savybė HP	Ribinė koncentracija, %	Ribinė vertė
	Unst. Expl.	H200	HP1	-	-
	Expl. 1.1	H201	HP1	-	-
	Expl. 1.2	H202	HP1	-	-
	Expl. 1.3	H203	HP1	-	-
	Expl. 1.4	H204	HP1	-	-
	Self-react. A	H240	HP1	-	-
	Org. Perox. A		HP1	-	-
	Self-react. B		HP1	-	-
	Org. Perox. B	H241	HP1	-	-
	Acute Tox. 1 (Oral)	H300	HP 6	0,1	0,1
	Acute Tox. 2 (Oral)	H300	HP 6	0,25	0,1
	Acute Tox. 3 (Oral)	H301	HP 6	5	0,1
	Acute Tox. 1 (Dermal)	H310	HP 6	0,25	0,1
	Acute Tox. 2 (Dermal)	H310	HP 6	2,5	0,1
	Acute Tox. 3 (Dermal)	H311	HP 6	15	0,1
	Acute Tox. 1 (Inhal.)	H330	HP 6	0,1	0,1
	Acute Tox. 2 (Inhal.)	H330	HP 6	0,5	0,1
	Acute Tox. 3 (Inhal.)	H331	HP 6	3,5	0,1
	Asp. Tox. 1	H304	HP 5	10	-
	Resp. Sens. 1	H334	HP 13	10	-
	Muta. 1A	H340	HP 11	0,1	-
	Muta. 1B	H340	HP 11	0,1	-
	Muta. 2	H341	HP 11	1	-
	Carc. 1A	H350	HP 7	0,1	-
	Carc. 1B	H350	HP 7	0,1	-
	Carc. 2	H351	HP 7	1	-
	Repr. 1A	H360	HP 10	0,3	-
	Repr. 1B	H360	HP 10	0,3	-
	Repr. 2	H361	HP 10	3	-
	STOT SE 1	H370	HP 5	1	-
	STOT SE 2	H371	HP 5	10	-
	STOT RE1	H372	HP 5	1	-
	STOT RE2	H373	HP 5	10	-

II etapas - Pavojingųjų pakuočių atliekų klasifikavimas

Vadovaujantis *Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių* nuostatomis, supylus augalų apsaugos produktus į apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangą, augalų apsaugos produkto **pakuotė turi būti skalaujama** taikant trigubo skalavimo, slėginio plovimo suspausto vandens srove ar integruoto skalavimo metodą.

Purškiamo tirpalo **likučiai, vanduo**, panaudotas augalų apsaugos produktų pakuotei skalauti ir (ar) apdorojimo įrangos vidaus plovimui **turi būti išpurkštas ant lauko**, apdoroto tuo augalų apsaugos produktu.

Augalų apsaugos produktų pakuočių, išskalautų pagal minėtų taisyklių nuostatų reikalavimus, atliekos klasifikuojamos kaip pavojingosios, suteikiant kodą 15 01 10*, jeigu neatliekamas pakuočių atliekų pavojingųjų savybių vertinimas pagal Metodikos III skyrių.

Jeigu atlikus tinkamai išskalautų augalų apsaugos produktų pakuočių vertinimą nustatoma, kad pakuočių atliekos nepasižymi nei viena pavojingąją savybę, tokių pakuočių atliekos klasifikuojamos pagal medžiagą, iš kurios yra pagamintos, pagal atitinkamą Atliekų sąrašo kodą, pvz., 15 01 02, plastikinės pakuotės.

PRAKTIŠKAI TUŠČIOS PAKUOTĖS ATLIEKOS KLASIFIKAVIMAS

1 užduotis

II etapas - Pavojingųjų pakuočių atliekų klasifikavimas

NR. 1 SPAUSTUVĖS DAŽAI

2 SKIRSNIS: Galimi pavojai

2.1. Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

Klasifikacija pagal reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]

Ūmus toksiškumas (prarijus), 4 kategorija	H302
Odos esdinimas/dirginimas, 2 kategorija	H315
Smarkus akių pažeidimas/dirginimas, 1 kategorija	H318
Odos jautrinimas, 1 kategorija	H317
Toksinis poveikis reprodukcijai, 1B kategorija	H360Df
Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – kartotinis poveikis, 1 kategorija	H372
Pavojinga vandens aplinkai – Lėtinis pavojus, 2 kategorija	H411
Visas teiginių apie pavojų tekstas: žiūrėti 16 skirsnį	

Kenksmingas fizikocheminis poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai

Nėra papildomos informacijos

2.2. Ženklavimo elementai

Ženklavimas pagal (EB) reglamentą Nr. 1272/2008 [CLP]

Pavojaus piktogramos (CLP)

GHS05

GHS07

GHS08

GHS09

Signalinis žodis (CLP)

: Pavojinga

13 SKIRSNIS: Atliekų tvarkymas

13.1. Atliekų tvarkymo metodai

Regioniniai teisės aktai (atliekos)

: Atliekų pašalinimas turi būti vykdomas pagal teisės aktų reikalavimus.

Produkto / pakuotės šalinimo rekomendacijos

: Išmeskite pagal galiojančius vietinius/nacionalinius saugos reglamentus.

Ekologija – atliekos

: Saugoti, kad nepatektų į aplinką.

Europos atliekų katalogo kodas (LoW)

: 08 03 12* - dažų atliekos, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų

II etapas - Pavojingųjų pakuočių atliekų klasifikavimas

NR. 2 AKRILINIAI DAŽAI

2. GALIMI PAVOJAI

2.1 Medžiagos ar mišinių klasifikavimas pagal reglamentą Nr. 1272/2008 (CLP)

Mišinys neklasifikuojamas kaip pavojingas

2.2. Ženkinimo elementai (Informacija, nurodyta pakuotės etiketėje)

Pavojaus piktogramos:	Nėra
Signalinis žodis:	Nėra
Pavojingumo frazė:	Nėra
Atsargumo frazė:	P102 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje
Papildoma informacija:	EUH208 Sudėtyje yra 1,2-benzizotiazol-3(2H)-onas. Gali sukelti alergiją EUH210 Saugos duomenų lapą galima gauti paprašius
Informacija apie lakiųjų organinių junginių (LOJ) kiekį:	Didžiausias LOJ kiekis paruoštame naudoti produkte – 0,2 g/l. (Produkto subkategorija – 1.1.4/VDM (1.1.d pagal Direktyvą 2004/42/EB). Lakiųjų organinių junginių (LOJ) ribinė vertė 130g/l (2010m.)

2.3 Kiti pavojai

Nėra kitos žinomos informacijos

13. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1 Atliekų tvarkymo metodai:

Mišinio atliekos ir pakuotė šalinami laikantis kenksmingų medžiagų šalinimo taisyklių.

Mišinio atliekų kodas: 08 01 12 (dažų ir lako atliekos, nenurodytos 08 01 11).

Pakuotės kodas: 15 01 04 metalinės pakuotės.

Išdžiūvusios atliekos gali būti šalinamos kartu su buitinėmis atliekomis. Visiškai ištuštinta pakuotė gali būti naudojama pakartotinai arba perdirbama. Užterštos pakuotės turi būti traktuojamos kaip kenksmingos medžiagos. Dėl papildomos informacijos kreiptis į regioninius aplinkos apsaugos darbuotojus.

NR. 3 ŠARMINIS PLOVIKLIS

2 SKIRSNIS: Galimi pavojai

2.1. Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

Klasifikacija pagal reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]

Odos ėsdinimas/dirginimas, 1A H314
pavojaus kategorija

Smarkus akių pažeidimas/dirginimas, 1 H318
pavojaus kategorija

Visas teiginių apie pavojų tekstas: žiūrėti 16 skirsnį

Kenksmingas fizikocheminis poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai

Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis. Smarkiai pažeidžia akis.

2.2. Ženklavimo elementai

Ženklavimas pagal (EB) reglamentą Nr. 1272/2008 [CLP]

Pavojaus piktogramos (CLP)

Signalinis žodis (CLP)

Pavojingumo frazės (CLP)

Atsargumo frazės (CLP)

: Pavojinga

: H314 - Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis

: P260 - Neįkvėpti rūko, dulkių, dūmų, dujų, aerozolio, garų

P264 - Plauti plaštakas kruopščiai po apdorojimo

P280 - Mūvėti akių apsaugos priemonės, dėvėti apsauginius drabužius, apsaugines pirštines, naudoti veido apsaugos priemones

P301+P330+P331 - PRARIJUS: išskalauti burną. NESKATINTI vėmimo

P303+P361+P353 - PATEKUS ANT ODOS (arba plaukų): nusivirkite visus užterštus drabužius.

Nuplaukite odą vandeniu arba po dušu

P305+P351+P338 - PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti

pagal Reglamentą (ES) 2015/830

13 SKIRSNIS: Atliekų tvarkymas

13.1. Atliekų tvarkymo metodai

Regioniniai teisės aktai (atliekos)

Atliekų tvarkymo metodai

Produkto / pakuotės šalinimo rekomendacijos

: Atliekų pašalinimas turi būti vykdomas pagal teisės aktų reikalavimus.

: Pašalinkite turinį / konteinerį pagal rūšiavimo licenciją turinčio surinkėjo taisykles.

: Turinį/talpyklą išpilti (išmesti) į įmonėje, kuri turi licenciją perdirbti pavojingas atliekas, arba aprobeutoje pavojingų atliekų surinkimo vietoje, išskyrus išvalytiems tušties konteineriams, kurie gali būti pašalinti kaip įprastos atliekos. Išmeskite pagal galiojančius vietinius/nacionalinius saugos reglamentus. The packaging has to be emptied completely.

ELEKTROS IR ELEKTRONINĖ ĮRANGA (EEĮ)

Įprastai naudojama elektros ir elektroninė įranga (toliau – EEĮ) pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai nekelia, nes "didelė dalis pavojingųjų medžiagų yra kietos, nedispersinės formos". Tačiau kai EEĮ tampa atlieka, šios pavojingosios medžiagos gali išsiskirti į aplinką perdirbant ar kitaip patvarkant EEĮ atliekas.

EEĮ dažniausiai esantys komponentai, kurių sudėtyje yra pavojingų medžiagų, yra:

- mikroschemos plokštės;
- gyvsidabrio turinčios dalys;
- plastikiniai korpusai, kabeliai;
- izoliacinės putos;
- aušinimo agentai;
- antipirenai medžiagos, didinančios medienos, audinių, plastikų ir kitų organinės kilmės medžiagų atsparumą degimui ;
- aktyvuotas stiklas;
- katodo spindulių kineskopai;
- kondensatoriai;
- Ni-Cd baterijos.

Buitinių EEĮ atliekų kodai:

20 01 21*	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	AP
20 01 23*	nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	AP
20 01 35*	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingųjų sudedamųjų dalių ⁴	VP
20 01 36	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	VN

Ne buitinės EEĮ atliekos yra komercinio / pramoninio tipo arba dydžio įranga, kurios įprastai nebūna namų ūkyje. Joms atliekoms suteikiamas atliekos kodas iš Atliekų sąrašo 16 skyriaus:

16 02 09*	transformatoriai ir kondensatoriai, kuriuose yra PCB	VP
16 02 10*	nebenaudojama įranga, kurioje yra PCB ar kuri yra užteršta PCB, nenurodyta 16 02 09	VP
16 02 11*	nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, hidrochlorfluorangliavandenilių, hidrofluorangliavandenilių (HCFC, HFC)	VP
16 02 13*	nebenaudojama įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių ⁵ nenurodytų 16 02 09–16 02 12	VP
16 02 14	nebenaudojama įranga, nenurodyta 16 02 09–16 02 13	VN
16 02 15*	pavojingos sudedamosios dalys, išimtos iš nebenaudojamos įrangos	VP
16 02 16	sudedamosios dalys, išimtos iš nebenaudojamos įrangos, nenurodytos 16 02 15	VN

1.

II etapas – EEĮ atliekų klasifikavimas

Temperatūros keitimo įranga

Šaldytuvai, šaldikliai, automatiniai šaltų produktų išdavimo įtaisai, oro kondicionavimo įranga, garų surinkimo įranga, šilumos siurbiai, radiatoriai, kuriuose yra alyvos ir kita temperatūros keitimo įranga, temperatūrai keisti naudojanti skysčius, išskyrus vandenį

Pavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos turinčios chlorfluorangliavandenilių
20 01 23*, 16 02 11*
EEĮ atliekos, kuriose naudojamas kitas šaltnešis ar
alyva
20 01 35*, 16 02 13*

2.

Ekranai, monitoriai ir įranga, kurioje yra ekranų, kurių paviršiaus plotas didesnis nei 100 cm²

Ekranai, televizoriai, skystųjų kristalų nuotraukų rėmeliai, monitoriai, nešiojamieji kompiuteriai, knyginiai kompiuteriai.

Pavojingosios EEJ atliekos
Katodinių spindulių kineskopai (CRT), LCD ekranai
20 01 35*, 16 02 13*

Nepavojingosios EEJ atliekos
Plazminiai, LED ekranai 20 01 36

Pavojingosios atliekos

Senieji kineskopiniai arba CRT monitoriai

LCD ekranai

Nepavojingosios atliekos

LED ekranai

Plazminiai ekranai

3.

Lempos

Tiesios fluorescencinės lempos, kompaktinės fluorescencinės lempos, fluorescencinių lempų lemputės, didelio ryškumo išlydžio lempos, įskaitant suslėgto natrio lempas ir metalų halidų lempas, žemo slėgio natrio lempas, šviesos diodai (LED).

Pavojingosios EEĮ atliekos

Fluorescencinės lempos ir energiją taupančios lempos, didelio ryškumo išlydžio lempos, įskaitant suslėgto natrio lempas ir metalų halidų lempas bei žemo slėgio natrio lempas

20 01 21*

Nepavojingosios EEĮ atliekos

LED, halogeninės ir kaitrinės lempos, kuriose nėra pavojingų medžiagų – 20 01 36

PAVOJINGOSIOS ATLIEKOS

FLUORESCENCINĖS LEMPOS

ENERGIJĄ TAUPANČIOS LEMPOS

DIDELIO RYŠKUMO IŠLYDŽIO LEMPOS, ĮSKAITANT SUSLĖGTO NATRIO LEMPAS IR METALŲ HALIDŲ LEMPAS

NEPAVOJINGOSIOS ATLIEKOS

KAITRINĖS LEMPOS

(įskaitant pagamintas iš argono, kriptono ir ksenono dujų)

HALOGENINĖS LEMPOS

LED LEMPOS

4.

Stambi įranga (bent vienas iš išorinių išmatavimų didesnis nei 50 cm)

Skalbimo mašinos, drabužių džiovintuvai, indaplovės, maisto ruošimo prietaisai, elektrinės viryklės, elektrinės viryklėlės, šviestuvai, garso ar vaizdo atkūrimo įranga, muzikinė įranga (išskyrus bažnyčiose įrengiamus vargonus), mezgimo ir audimo prietaisai, universalieji komplektai, spausdintuvų blokai, kopijavimo įranga, stambūs monetiniai aparatai, stambūs medicinos prietaisai, stambūs stebėjimo ir kontrolės prietaisai, stambūs automatiniai produktų ir pinigų išdavimo įtaisai, fotovoltinės plokštės

Pavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos, kurių sudėtyje yra pavojingi komponentai, nurodyti Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180

20 01 35*

Nepavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos, kurių sudėtyje nėra pavojingų komponentų, nurodytų Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180

20 01 36

5.

II etapas – EEĮ atliekų klasifikavimas

Smulki įranga (nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm)

dulkių siurbiai, kilimų valymo prietaisai, siuvimo prietaisai, šviestuvai, mikrobangų krosnelės, ventiliavimo įranga, lygintuvai, skrudintuvai, elektriniai peiliai, elektriniai virduliai, rankiniai ir kitokie laikrodžiai, elektriniai skustuvai, svarstyklės, plaukų ir kūno priežiūros prietaisai, kšėninės skalėlavimo mašinėlės, radijo aparatai, vaizdo kameros, vaizdo įrašymo įtaisai, aukštos kokybės garso įranga, muzikos instrumentai, garso ar vaizdo atkūrimo įranga, elektriniai ir elektroniniai žaislai, sporto įranga, dviračių, nardymo, bėgimo, irklavimo ir kiti kompiuteriai, dūmų detektoriai, šilumos reguliatoriai, termostatai, smulkūs elektriniai ir elektroniniai įrankiai, smulkūs medicinos aparatai, smulkūs stebėjimo ir kontrolės prietaisai, smulkūs automatiniai produktų išdavimo įtaisai, maži prietaisai su įmontuotomis fotovoltinėmis plokštėmis

Pavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos, kurių sudėtyje yra pavojingi komponentai, nurodyti Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180
20 01 35*

Nepavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos, kurių sudėtyje nėra pavojingų komponentų, nurodytų Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180
20 01 36

6.

Smulki IT ir telekomunikacijų įranga (nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm)

Mobilieji telefonai, palydovinės vietos nustatymo (GPS) sistemos, skaičiuoklės, maršruto parinktuvas, asmeniniai kompiuteriai, spausdintuvai, telefonai.

Pavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos, kurių sudėtyje yra pavojingi komponentai, nurodyti Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180
20 01 35*

Nepavojingosios EEĮ atliekos
EEĮ atliekos, kurių sudėtyje nėra pavojingų komponentų, nurodytų Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180
20 01 36

Pastaba: EEĮ atliekų pavojingumas, dėl joje esančių pavojingų komponentų, turi būti nustatomas, atliekant pavojingųjų savybių vertinimą pagal Metodikos III etapą.

Pavojingumo frazių kodais grindžiamos ribinės vertės siejamos su atliekų komplektacija tuo metu, kai atliekos klasifikuojamos (pvz., kokios komplektacijos EEĮ atlieka perduodama atliekų tvarkytojui).

- Jeigu reikėtų klasifikuoti visus (t.y. vientisus) prietaisus, taikomų pavojingosios medžiagos ribinių koncentracijų pagrindu turi būti laikomas prietaiso svoris.
- Jeigu reikia klasifikuoti atskiras frakcijas, taikomų ribinių koncentracijų pagrindu turi būti laikomas atskirų frakcijų svoris.

Čia buvo pateiktos kai kurios EEĮ atliekos, kurioms galima **iš karto** suteikti tam tikrą atliekos kodą.

Kadangi kiekvienos EEĮ sudėties įvertinti **nėra galimybių**, todėl atliekų turėtojas ar tvarkytojas, turi dar papildomai įsitikinti, ar prie aukščiau minėtų nepavojingųjų EEĮ atliekų priskirta atlieka savo sudėtyje neturi pavojingų komponentų.

Pagrindinės pavojingos medžiagos, kurių yra EEĮ: **švinas, gyvsidabris, kadmis, cinkas, itris, chromas, berilis, nikelis, brominti antipirenai, stibio trioksidas, halogeninti antipirenai, alavas, polivinilchloridas (PVC) ir ftalatai**.

Kad būtų paprasčiau nustatyti, ar EEĮ atlieka yra pavojingoji, pateikiamas cheminių medžiagų, kurios gali būti tam tikruose EEĮ komponentuose, sąrašas.

Cheminės medžiagos	EEĮ komponentas
Stibis	Katodinių spindulių kineskopai (CRT), mikroschemų plokštės ir pan.
Arsenas	Naudotas tranzistorius
Baris	Kineskopo (CTR) stiklas
Berilis	Kompiuterių pagrindinės plokštės
Kadmis	Lustų rezistoriai ir puslaidininkiai
Chlorfluorangliavandeniliai (CFC)	Senesniuose šaldytuvuose ir šaldytuvuose
Kobaltas	Įkraunamos baterijos ir standžiųjų diskų dangos
Varis	Naudojamas kaip laidininkas
Galis	Lustai, optinė elektronika ir pan.
Šešiavalentis chromas	Naudojamas kaip neapdoroto ir galvanizuoto plieno plokščių apsauga nuo korozijos arba plieninių paviršių padengimui
Indis	LCD ekranai
Švinas	Mikroschemų plokštė, kompiuterių monitorių stiklo plokštės
Litis	Įkraunamos baterijos
Gyvsidabris	Relės, jungikliai ir mikroschemų plokštės
Nikelis	Įkraunamos baterijos
Perfluoroktansulfonil-fluoridas (PFOS-F)	Neatspindinti danga
Ftalatai	Naudojamas plastikams minkštinti
Polibrominti difenileteriai (PBDe) ir brominti antipirenai (BFR)	Naudojami plastikinių EEĮ korpusų ir mikroschemų plokščių apsaugai nuo užsidegimo
Sidabras	EEĮ plokščių laidai
Talis	Baterijos, puslaidininkiai ir kt.
Alavas	Lydmetalis be švino

EEĮ atliekas, kurių sudėtyje yra pavojingų komponentų, nurodytų *Bazelio konvencijos VIII priede prie A1180 kodo, ir jiems būdingos Bazelio konvencijos III priede išvardytos savybės*, galima laikyti pavojingosiomis EEĮ atliekomis, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad EEĮ sudėtyje nėra šių komponentų.

Pagrindiniai komponentai yra 6 :

a) **švino turintis stiklas iš katodinių spindulių kineskopų (CRT) ir vaizdo lešiai**, priskirti VIII priedo A1180 arba A2010 įrašams „Elektroninių vamzdžių stiklo ir kito aktyvinto stiklo atliekos“. Šios atliekos taip pat priklauso Y31 grupei I priede „Švinas; švino junginiai“ ir gali turėti pavojingųjų savybių: [H6.1](#), [H11](#), [H12](#) ir [H13](#) pagal Bazelio konvencijos III priedą;

b) **nikelio ir kadmio baterijos ir baterijos, kuriose yra gyvsidabrio**, priskirtos VIII priedo A1170 įrašui, „Nerūšiuotos baterijų atliekos...“ Šios atliekos taip pat priklauso Y26 grupei I priede „Kadmis; kadmio junginiai“ arba Y29, „Gyvsidabris, gyvsidabrio junginiai“ ir gali turėti pavojingųjų savybių: [H6.1](#), [H11](#), [H12](#) ir [H13](#);

c) **seleno padengtas kopijavimo aparato būgnas**, kuris priskirtas VIII priedo A1020 įrašui „Selenas; seleno junginiai“. Šios atliekos taip pat priklauso Y25 grupei I priede „Selenas; seleno junginiai“ ir gali turėti pavojingųjų savybių [H6.1](#), [H11](#), [H12](#) ir [H13](#);

d) **mikroschemų plokštės**, kurios priskirtos VIII priedo A1180 įrašui „Elektroninių ir elektros mazgų atliekos...“ ir A1020 įrašui „Stibis; stibio junginiai“ ir „Berilis; berilio junginiai“. Siuose mazguose yra bromintų junginių ir stibio oksidų kaip antipirenų, švino lydmetalo ir berilio vario lydinio jungtyse. Jie taip pat priklauso I priedo Y31 grupei „Švinas; švino junginiai“, Y20, „Berilis, berilio junginiai“, Y27, „Stibis, stibio junginiai“ ir Y45, „Kitokie chlororganiniai junginiai“, išskyrus medžiagas, nurodytas kitur I priede. Tikėtina, kad jie turi pavojingųjų savybių [H6.1](#), [H11](#), [H12](#) ir [H13](#);

e) **fluorescencinės lempos ir foninio apšvietimo lempos iš skystųjų kristalų ekranų (LCD)**, kuriose yra gyvsidabrio ir yra priskirtas VIII priedo A1030 įrašui „Gyvsidabris; gyvsidabrio junginiai“. Šios atliekos taip pat priklauso 1 priede Y29 grupei „Gyvsidabris; gyvsidabrio junginiai“ ir gali turėti pavojingųjų savybių **H6, H11, H12, ir H13**;

f) **plastikiniai komponentai, kurių sudėtyje yra bromintų antipirenų (BFR)**, ypač BFR, kurie yra patvarūs organiniai teršalai pagal Stokholmo konvenciją, kurie gali būti priskirti VIII priedo A3180 įrašui „Atliekos, medžiagos ir gaminiai, kuriuose yra, kuriuos sudaro arba kurie yra užteršti polichlorintuoju bifenilu (PCB), polichlorintuoju terfenilu (PCT), polichlorintuoju naftalenu (PCN), polibromintuoju bifenilu (PBB) arba bet kuriuo kitu polibromintuoju šių junginių analogu, kai jų koncentracija lygi 50 mg/kg arba didesnė“. Šios atliekos taip pat priklauso I priede Y45 grupei „Kitokie chlororganiniai junginiai“ ir Y27 grupei „Stibis, stibio junginiai“ ir gali turėti pavojingųjų savybių **H6, H11, H12 ir H13**;

g) **kiti komponentai, kuriuose yra gyvsidabrio arba juo užterštų**, pvz., gyvsidabrio jungikliai, kontaktai ir termometrai, priskirti VIII priedo A1010, A1030 arba A1180 įrašui. Šios atliekos taip pat priklauso 1 priede Y29 grupei „Gyvsidabris; gyvsidabrio junginiai“ ir gali turėti pavojingųjų savybių **H6, H11, H12, ir H13**;

h) **alyvų ir (arba) skysčių atliekos**, priskirtos VIII priedo A4060 įrašui „Alyvos ir vandens atliekos, angliavandeniliai ir vandens mišiniai, emulsijos“. Atliekos priklauso I priede Y8 grupei „Mineralinių alyvų atliekos, netinkamos naudoti pagal pradinę paskirtį“ arba Y9 grupei „Alyvos/vandens atliekos, angliavandenilių/vandens mišiniai, emulsijos“ ir gali turėti pavojingųjų savybių **H3, H11, H12 ir H13**;

i) **komponentai, kurių sudėtyje yra asbesto**, pvz., laidai, viryklės ir šildytuvai, priskirti VIII priedo A2050 įrašui. Atliekos priklauso I priedo Y36 grupei „Asbestas (dulkės ir plaušeliai)“ ir gali turėti pavojingą savybę **H11**;

j) **metalinių kabelių atliekos, padengtos arba izoliuotos plastiku** pagal A1190 „Atliekos metalo laidų, padengtų arba izoliuotų plastiku, kurio sudėtyje yra tiek akmens anglių dervos, PCB (koncentracija yra 50 mg/kg arba didesnė), kadmio, kitų organinių halogeninių junginių arba kitų I priede išvardytų sudedamųjų dalių, kai jis šiomis medžiagomis yra užterštas tiek, kad įgyja III priedo savybių, forma“.

Dažniausiai EEĮ atliekose esančių atskiriamųjų pavojingų komponentų (atliekų) pavyzdžiai

Iš EEĮ atskirtas komponentas	Atliekų sąrašo kodas
Asbesto turintys gaminiai / komponentai	16 02 16*
Berilio turintys produktai / komponentai	16 02 15*
Švino baterijos	16 06 01*
Pavojingosios sudedamos dalys išimtos iš nebenaudojamos įrangos	16 02 15*
Chlorfluorangliavandeniliai (HCFC) iš šaldymo įrenginių	14 06 01*
Kitas šaldymo agentas (dujos)	14 06 01*
Chlorfluorangliavandeniliai iš putų, esančių šaldymo įrangoje	14 06 01*
Komponentai su beriliu (BeO)	16 02 15*
Transformatoriai ir kondensatoriai, kuriose yra PCB	16 02 09*
Plastikas su bromintais antipirenais	16 02 15*
Mikroschemų plokštės/ kontaktai su tauriaisiais metalais	16 02 15*
Nepatikslintos šaldymo medžiagos iš šaldymo įrangos	14 06 03*
Baterijos, kuriose yra gyvsidabrio	16 06 03*
Komponentai, kuriose yra gyvsidabrio	16 02 15*
LCD ekranai (ekranai)	16 02 13*
Dienos šviesos lempos, kuriose yra gyvsidabrio	20 01 21*
Šviesos šaltiniai, kuriuose yra gyvsidabrio, pavyzdžiui, energiją taupančios lemputės	20 01 21*
Liuminescencinės lempos, išardytos iš kompozicinių gaminių	20 01 21*
Dažai iš spausdintuvų	08 01 11*
Nikelio-kadmio akumuliatoriai	16 06 02*
Izoliacinį ar šilumą perduodanti alyva, kurioje yra PCB	13 03 01*
Mineralinė nechlorintoji izoliacinė ir šilumą perduodanti alyva	13 03 07*
Alyvos mišinys iš kompresorių ir kt.	13 02 06*
Alyva užteršti komponentai	16 02 15*
Seleno turintys komponentai	19 12 11*
Sieros heksafluorido (SF ₆) sistemos ir komponentai	16 02 09*
Monitoriai (CRT)	16 02 15*

Papildomai pateikiami pavyzdžiai, kokie pavojingieji komponentai gali būti EEĮ atliekose ir kaip jie turi būti atskiriami.

Pavojingi skysčiai – jų paprastai yra šildymo ir vėsinimo prietaisuose, tokiuose kaip šaldytuvai ir šaldikliai (aušinimo skysčio kontūras) ir alyva užpildytuose radiatoriuose.

EEĮ atliekų direktyva reikalauja iš EEĮ atliekų pašalinti visus skysčius. Prieš smulkinant atliekas, skysčiai turi būti saugiai pašalinti. Aušinimo prietaisai, kuriuose yra šaltnešių (šaldytuvai ir šaldikliai) – dauguma šaldytuvų, patenkančių į atliekų srautą, yra 10–15 metų senumo ir todėl gali turėti ozono sluoksnį ardantių medžiagų (pvz., CFC ir HCFC). Mažai tikėtina, kad šaldymo įrangoje, pagamintoje po 1994 m., bus CFC.

Kondensatoriai, kuriuose yra polichlorintųjų bifenilų (PCB) – istoriškai PCB buvo plačiai naudojami elektros įrangoje, pavyzdžiui, kondensatoriuose ir transformatoriuose. Tačiau 1972 m. jų naudojimas atviroje aplinkoje buvo plačiai uždraustas, o naujos įrangos gamyboje jie nebuvo naudojami nuo 1986 m. Įrenginiams, kurie buvo įrengti iki 1986 m., buvo leista dirbti iki jų eksploatavimo pabaigos.

Taigi reikėtų manyti, kad iki 1976 m. pagamintuose kondensatoriuose yra PCB. Tačiau tikimybė, kad jame yra kondensatorių su PCB, yra labai maža, nebent prietaisas yra senesnis nei 20 metų.

Bet koks PCB naudojimas turėjo būti nutrauktas iki 2000 m.

Gyvsidabrio turintys komponentai, tokie kaip jungikliai arba lempos.

Gyvsidabris naudojamas liuminescencinėse lempose, medicinos įrangoje, duomenų perdavimui, telekomunikacijų ir mobiliųjų telefonų gamybai. Pastaraisiais metais jo naudojimas elektros ir elektroninėje įrangoje labai sumažėjo. Be baterijų, tikėtina, kad mikroschemų plokštėse gali būti kitų gyvsidabrio turinčių elementų. Todėl nuėmus mikroschemų plokštę, turi būti pašalinta dauguma gyvsidabrio turinčių kompetentingų elementų, pvz., jungiklių.

Vis daugiau ne CRT plokščiaekranių ekranų (tokių kaip skystųjų kristalų ekranai (LCD)), o nešiojamųjų kompiuterių ir stacionarių kompiuterių monitorių ir plazminių ekranų tampa EEĮ atliekomis. Viena iš pagrindinių problemų, susijusių su plokščių ekranų apdorojimu pasibaigus jų eksploatavimo laikui, yra gyvsidabrio turintis fluorescencinis foninis apšvietimas, reikalingas apšviesti LCD, nešiojamojo kompiuterio ir stacionaraus kompiuterio monitorių ekranus (pastaba: **plazminiai ekranai nekelia tokio pavojaus**. Jie nėra apšviesti iš foninio apšvietimo ir juose nėra skystųjų kristalų, o vaizdas susidaro dėl plazmoje esančių fluorescencinių dangu sužadinimo. Paprastai juos lengva atpažinti dėl blizgaus ekrano ir yra daug storesni ir sunkesni nei kitų plokščių ekranų tipai).

Gamintojai deklaruoja, kad vienam foniniam apšvietimui vidutiniškai reikia 3,5 mg gyvsidabrio, o vidutinis 37 colių televizorius gali turėti iki 18 lempų, tačiau tyrimai rodo, kad šie kiekiai dažnai yra didesni.

Asbesto atliekos ir komponentai, kuriuose yra asbesto – asbestas buvo naudojamas senesniuose prietaisuose, tokiuose kaip skrudintuvai ir lygintuvai. Asbestas taip pat buvo kai kurių elektrinių šildytuvų sudedamoji dalis. Šiuolaikiniuose prietaisuose asbesto nėra. Tačiau senesni nei 20 metų prietaisai gali turėti asbesto, todėl juos reikia atidžiai apžiūrėti ir atitinkamai apdoroti.

Švinas ir kitos medžiagos, įskaitant fosforo pentachloridą CRT – švinas ir kitos sveikatai pavojingos medžiagos, pvz., fosforo pentachloridas, gali išsiskirti apdorojant stiklą, kai šalinama fluorescencinė danga.

Saulės elementai yra netoksiški ir jų atliekos nepavojingosios. Tačiau juose, kaip ir kituose elektros prietaisuose, yra medžiagų, kurios neturėtų patekti į aplinką. Pagrindinis problema yra nedidelė švino dalis, kuri yra sumontuota elektros kontaktuose. Kai kuriuose saulės elementuose taip pat yra kadmio pėdsakų. Eksploatacijos metu šios medžiagos yra tvirtai surištos ir neišplaunamos.